

Jedna z mých prvních i jedna z posledních vzpomínek, které mám na svého otce Richarda Pražáka, je spojena s jeho prací. Ta první, z hloubi minulého století, je pochopitelně veselejší: Vracíme se z nedělního výletu – možná z brněnské přehrady nebo ze zoologické zahrady –, jdeme kolem fakulty (samozřejmě filozofické, fakulta byla jenom jedna, ta, na níž pracoval táta a která stála na ulici pro dítě se zvláštním jménem: Arna Nováka) – a tam se od nás táta odpojí, protože jde ještě na chvíli pracovat. Druhá vzpomínka je z posledního dne tátova života – krátce předtím vyšla velká kniha Dějiny Uher a Maďarska v datech, tátovo možná životní dílo, já jsem u něj na návštěvě v nemocnici a on mi klade na srdce, abych knihu nezapomněla poslat jeho milému maďarskému příteli, profesorovi Istvánu Friedovi.

Ta poslední vzpomínka se pojí se smutkem, ale mého tátu vystihuje dobře – neuměl si představit život bez své práce, a středem té práce bylo Maďarsko. Maďarsko jako průsečík historických, jazykovědných, ugrofinských, literárních, kulturních i vztahových souvislostí, Maďarsko milované, ale vnímané i kriticky, českýma očima, nejprve očima historika, později, v devadesátých letech, i očima prvního velvyslance České republiky.

Maďarsko pro tátu znamenalo také svobodu – možná trochu i únik od všední každodennosti, určitě liberálnější ovzduší než v Československu sedmdesátých a osmdesátých let, ale velký díl té svobody byl vnitřní, daný vědomím historie, že žádné porobení netrvá věčně.

Táta se těšil a pečlivě připravoval na konferenci, kterou fakulta – zastoupená profesorem Ivo Pospíšilem – chystala k jeho osmdesátinám – měla se konat s předstihem už 7. září 2010. Těsně před oním datem se tátův zdravotní stav zhoršil natolik, že konference musela být odložena. Ano, tehdy jsme doufali, že konference se pouze odkládá a že se uskuteční v den tátových osmdesátin, 7. ledna 2011. Ta naděje netrvala dlouho, protože táta 12. září 2010 zemřel. Konference se nekonala a už konat nebude, ale místo ní existuje tento sborník. Jsem si jistá, že můj otec Richard Pražák by z něj měl velkou radost, a moc děkuji profesorovi Ivo Pospíšilovi, který se o jeho vydání zasloužil, a všem, kteří do něj přispěli – a také všem, kdo si při čtení jednotlivých příspěvků na mého otce vzpomenou.

